

Lektionsplanering

Årskurs:

Gymnasiet

Ämne eller kurs:

Historia 1a2

Tema:

Industrialiseringen: Samhällsförändringar

Koppling till styrdokument

	Olika historiska frågeställningar och förklaringar kring långsiktiga historiska förändringsprocesser i ett kronologiskt perspektiv som speglar både kontinuitet och förändring, till exempel befolkningsutveckling, statsbildning, jordbrukets utveckling och olika syn på människors värde, på makt och på könsmönster.
Centralt innehåll	Industrialisering och demokratisering under 1800- och 1900-talen i Sverige och globalt samt viktiga globala förändringsprocesser och händelser, till exempel migration, fredssträvanden, resursfördelning och ökat välbefinnande, internationellt samarbete, mänskliga rättigheter, jämställdhet, men också kolonialism, diktaturer, folkmord och konflikter.
Betygskriterium (E)	Eleven kan översiktligt redogöra för förändringsprocesser, händelser och personer under olika tidsperioder samt för olika tolkningar av dem. Dessutom kan eleven översiktligt redogöra för förloppen av förändringsprocesserna och händelserna samt deras orsaker och konsekvenser.

[Gy11, Historia 1a2]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till industrialiseringen (10 min)

- Diskutera vad industrialisering betyder samt dess historiska kontext.
- Ge exempel på stora uppfinningar under industrialiseringen.
- Förklara skillnaden mellan agrar och industriell ekonomi.
- Stimulerar frågor kring hur detta påverkar samhället.

2. Gruppdiskussion (15 min)

- Dela in eleverna i grupper för att diskutera effekterna av industrialiseringen.
- Ge varje grupp ett fokusområde som t.ex. arbetarnas levnadsvillkor.
- Be grupperna att sammanfatta sina diskussioner och presentera för klassen.
- Förenkla diskussionen med hjälp av källor eller statistik.

3. Källkritisk analys (15 min)

- Introducera begreppet källkritik.
- Ge exempel på olika typer av källor relaterade till industrialiseringen.
- Diskutera hur källor kan tolkas på olika sätt beroende på perspektiv.
- Ställ frågor kring källornas pålitlighet och syfte.

4. Sammanfattning och reflektion (10 min)

- Sammanfatta lektionens viktigaste punkter.
- Be eleverna reflektera över vad de lärt sig om industrialiseringen.
- Avsluta med en öppen fråga till klassen.
- Ge möjlighet till frågor och diskussion.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Industriella revolutionen:** Förstå vad som menas med den industriella revolutionen och dess tidiga effekter i Europa.
- **Urbanisering:** Diskutera hur urbaniseringen förändrade samhällsstrukturer, livsstil och arbete.
- **Sociala rörelser:** Identifikation av de viktiga sociala rörelser som uppstod under och efter industrialiseringen.
- **Teknologisk utveckling:** Granska hur tekniska framsteg påverkade produktion och arbetsformer.
- **Globala perspektiv:** Analysera hur industrialiseringen påverkade olika delar av världen och skapade globala förbindelser.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Industrialisering	Övergången från agrarsamhälle till industriellt samhälle.	Från franska "industrialiser" som har sina rötter i "industri" av latin "industria".

Urbanisering	Processen där allt fler människor flyttar från landsbygden till städer.	Från latin "urbanus", som betyder "stads-" eller "civiliserad".
Proletariat	Arbetarklass som saknar egna produktionsmedel.	Från latin "proletarius", ursprungligen en klass av medborgare i Rom som endast bidrog med sin avkomma.

Diskussionsfrågor

- A. Vilka var de mest positiva och negativa effekterna av industrialiseringen på samhället?
- B. Hur kan vi se spåren av industrialiseringen i dagens samhälle?
- C. På vilket sätt kan industrialiseringen kopplas till moderna sociala rörelser?

Aktivitet

Eleverna delas in i grupper och ges i uppgift att skapa en tidslinje som visar viktiga händelser och uppfinningar under industrialiseringens tid. De ska använda sig av digitala verktyg för research och skapa en visuell presentation av sina resultat. Efter att alla grupper har presenterat sina tidslinjer ska de diskutera hur olika händelser hänger samman och hur de har påverkat varandra.

Exit-ticket

Fråga	Svar
1. Vad var industrins startpunkt?	England under 1700-talet.
2. Nämn en viktig uppfinning under denna tid.	Ångmaskinen.
3. Hur påverkade industrialiseringen arbetarklassen?	Skapade nya sysselsättningar men också nya utmaningar och levnadsvillkor.
4. Vad innebar urbaniseringen?	Stadsbyte och befolkningstillväxt i städer.
5. Ge exempel på sociala rörelser som uppstod under industrialiseringen.	Fackföreningar och arbetarrörelsen.
6. Vilken roll hade kvinnor under industrialiseringen?	Arbetade ofta under svåra förhållanden i fabriker, vilket ledde till krav på rättigheter.
7. Hur påverkade industrialiseringen miljön?	Föroreningar och förändrad jordbruksmark.
8. Nämn en global effekt av industrialiseringen.	Ökning av handel och globala förbindelser.

Hemuppgift

Som hemuppgift ska eleverna skriva en kort uppsats (2-3 sidor, A4) där de diskuterar en specifik aspekt av industrialiseringen, t.ex. dess påverkan på arbetsvillkor eller miljö. Uppsatsen ska innehålla minst tre källor, varav en ska vara en historisk källa. Eleverna uppmanas att använda källkritiska metoder för att utvärdera sina källor och beskriva hur de bidragit till deras förståelse av ämnet.

Citat

"Den som inte kan minnas sin historia är dömd att upprepa den." – George Santayana, 1905. Detta citat understryker vikten av att förstå historiska händelser och deras konsekvenser, vilket är centralt i studiet av industrialiseringen.

Uppföljning

Uppge ett av nyckelorden så utför jag det:

- □ Word – Skapar ett dokument.
- □ PPT – Skapar en PPT.
- ➡ Nästa – Tar fram ytterligare en lektion.
- □ Hemuppgift – Utvecklar en hemuppgift för lektionen.

Tags: [Gymnasiet](#), [Lektion](#)